

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

[Data] Nr. [Nr.]
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos už lodžijos lubų apdailos sugadinimą dėl užliejimo. Pareiškėjo nuomone, apskaičiuotos 530,61 Eur draudimo išmokos nepakanka iki įvykio buvusiai turto būklei atkurti, todėl jis prašo ją padidinti iki 1 200 Eur. Draudikas laikosi pozicijos, kad remonto sąmatoje įvertintos būtinos turto atkūrimo išlaidos, o pareiškėjas nepateikė duomenų, pagrindžiančių didesnę nuostolį. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nenustatyta pagrindo draudiko apskaičiuotą nuostolio dydį pripažinti nepagrįstu. Pareiškėjo teiginiai apie draudimo išmokos nepakankamumą nepagrįsti objektyviais duomenimis, todėl jo reikalavimas atmestinas.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta būsto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių² pagrindu nuo 2026 m. kovo 8 d. iki 2027 m. kovo 7 d. buvo apdraustas pareiškėjo butas.

2026 m. rugpjūčio 24 d. pareiškėjas pastebėjo, kad lodžijos grindys užlietos vandeniu, o vanduo sunkiasi per lodžijos lubas (toliau – įvykis). Pareiškėjas nurodė, kad dėl įvykio buvo pažeista lubų apdaila – atsirado vandens dėmių, patamsėjimų, drėgmės paveiktų vietų ir įtrūkimų.

Įvertinęs pateiktus duomenis, draudikas pripažino įvykį draudžiamuoju ir pagal 2026 m. rugsėjo 4 d. sudarytą remonto darbų sąmatą (toliau – remonto sąmata) apskaičiavo 630,61 Eur žalos dydį, bei, pritaikęs 100 Eur besąlyginę išskaitą, draudikas apskaičiavo 530,61 Eur dydžio draudimo išmoką.

Pareiškėjas su apskaičiuotu draudimo išmokos dydžiu nesutiko ir prašė pakartotinai įvertinti žalą ir draudimo išmoką padidinti iki 1 200 Eur. Draudikas savo sprendimo nepakeitė, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką padidinti dėl įvykio apskaičiuotą 530,61 Eur draudimo išmoką iki 1 200 Eur.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad draudiko sąmatoje įvertinti ne visi darbai ir medžiagos, būtini iki įvykio buvusiai lodžijos būklei atkurti. Pareiškėjo nuomone, būtina pašalinti pažeistą apdailą, išdžiovinti paviršius ir konstrukcijas, apdoroti drėgmės paveiktas vietas, sutvarkyti įtrūkumus, atlikti gruntavimo, glaistymo, šlifavimo ir dažymo darbus. Pareiškėjo vertinimu, vien standartinių įkainių taikymas nepatvirtina, kad žala apskaičiuota tinkamai, o nustatytos išmokos nepakanka būtinoms remonto darbams atlikti.

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Būsto draudimo taisyklės SEB banko klientams (2025 m. sausio 7 d. redakcija, galioja nuo 2025 m. vasario 3 d.).

Draudikas su pareiškėjo reikalavimu nesutinka. Draudikas nurodo, kad remonto sąmata sudaryta naudojant „Sistela“ skaičiavimo sistemą ir joje įvertinti būtini lubų apdailos atkūrimo bei pagalbiniai darbai, taip pat drėgmės surinkėjo nuoma. Atsižvelgiant į nedidelę remonto darbų apimtį, daliai darbų pritaikytas darbo sąnaudas didinantis koeficientas. Draudiko teigimu, pareiškėjas nepateikė alternatyvios sąmatos, rangovo pasiūlymo ar kitų objektyvių duomenų, patvirtinančių didesnę būtinų darbų apimtį ar kainą ir pagrindžiančių prašomą 1 200 Eur draudimo išmoką, todėl nėra pagrindo jos didinti.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar draudiko apskaičiuota 630,61 Eur nuostolio suma yra pagrįsta.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje įtvirtinta draudiko pareiga, įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti įstatyme arba draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą juose nustatyta tvarka. Todėl, sprendžiant dėl pareiškėjui apskaičiuotos draudimo išmokos pagrįstumo, būtina vadovautis šalių sudarytos draudimo sutarties sąlygomis, reglamentuojančiomis nuostolio nustatymą ir draudimo išmokos apskaičiavimą.

Nagrinėjamu atveju tarp šalių nėra ginčo dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju, tačiau yra nesutarimas dėl lodžijos lubų apdailos atkūrimo išlaidų ir jų pagrindu apskaičiuotos draudimo išmokos dydžio. Draudikas nustatė 630,61 Eur nuostolio sumą be PVM ir, pritaikęs 100 Eur išskaitą³, apskaičiavo 530,61 Eur draudimo išmoką, o pareiškėjas prašo ją padidinti iki 1 200 Eur.

Sprendžiant ginčą dėl atlygintinos žalos dydžio, taikoma bendroji įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklė, pagal kurią kiekviena šalis turi pagrįsti aplinkybes, kuriomis remiasi. Taigi, draudikas turi pagrįsti atliktus nuostolio dydžio skaičiavimus bei jų atitiktį draudimo sutarties nuostatomis, o pareiškėjas – pateikti duomenis, patvirtinančius, kad apskaičiuota draudimo išmoka yra nepakankama jo patirtiems nuostoliams atlyginti, atsižvelgiant į draudimo sutartimi teikiamą apsaugą bei draudimo išmokos skaičiavimo tvarką.

Taisyklių B.III dalies 2.2 papunktyje nustatyta, kad, sugadinus atkūrimo verte apdraustą turtą, nuostoliu laikoma jo remonto kaina. Atlyginamos tik tos remonto išlaidos, kurios būtinos iki įvykio buvusiai turto būklei atkurti ir nevirsija jo atkūrimo vertės, buvusios prieš pat įvykį. Pagal Taisyklių B.IV dalies 3.1 papunktį draudimo išmoka mokama, vadovaujantis draudėjo pateiktais ir su draudiku suderintais nuostolio dydį bei faktines atkūrimo (remonto) išlaidas patvirtinančiais dokumentais ir (arba) draudiko atliktu vertinimu. Vadinas, draudimo sutartis leidžia nuostolio dydį nustatyti pagal draudiko atliktą būtinų remonto išlaidų apskaičiavimą, kurio pagrįstumas vertintinas kartu su kitais ginčo byloje pateiktais duomenimis.

Iš draudiko pateiktos remonto sąmatos matyti, kad nuostolio dydis apskaičiuotas naudojant „Sistela“ programą. Remonto sąmatoje numatyti 6,06 m² lubų „pertrynimo“, nuvalant dažus, tarpinio gruntavimo ir anksčiau dažytų lubų dažymo emulsiniais dažais, glaistant, darbai. Taip pat įtrauktos baldų ir paviršių uždengimo, baldų išnešimo ir įnešimo, patalpų valymo po remonto, statybinių atliekų išvežimo bei drėgmės surinkėjo nuomos trims paroms išlaidos.

Vertinant pareiškėjo argumentus dėl neįvertintos visos būtinos atkūrimo darbų apimties, pažymėtina, kad remonto sąmatoje numatytas ne tik lubų dažymas, bet ir paviršiaus paruošimas – senų dažų nuvalymas, gruntavimas bei glaistymas. Įtrauktos drėgmės surinkėjo nuomos išlaidos taip pat patvirtina, kad draudikas atsižvelgė į džiovinimo poreikį. Taigi, draudikas, turintis specialių

³ Pareiškėjas neginčija draudiko teisės taikyti minėtą išskaitą.

statybos žinių ir žalų vertinimo patirtį turinčius darbuotojus, naudojant specialią programą įvertino pareiškėjo minimus paviršiaus paruošimo, gruntavimo, glaistymo, dažymo ir džiovinimo darbus, o pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų, pagrindžiančių, kad draudiko nustatyta šių darbų apimtis yra nepakankama ar kad būtinos didesnės jų atlikimo išlaidos.

Pareiškėjas taip pat nurodo, kad būtina sutvarkyti įtrūkimus, išdžiovinti paviršius ir konstrukcijas bei apdoroti drėgmės paveiktas vietas. Vis dėlto, jis nepateikė objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad remonto sąmatoje numatytų paviršiaus paruošimo ir atkūrimo darbų nepakaktų nurodytiems pažeidimams pašalinti ar kad būtų būtinas papildomas džiovinimas bei kiti į sąmatą neįtraukti darbai. Vien galimų remonto darbų išvardijimas, nepagrindžiant jų papildomo poreikio, apimties ir kainos, nepatvirtina, kad draudiko nustatytas nuostolio dydis yra nepakankamas.

Vertinant remonto sąmatoje apskaičiuotas išlaidas, taip pat reikšminga tai, kad lubų „pertrynimo“, gruntavimo, dažymo glaistant ir baldų išnešimo bei įnešimo darbams pritaikytas koeficientas $k_1 = 2,0$. Draudikas paaiškino, kad šiuo koeficientu darbo sąnaudos padidintos, atsižvelgiant į nedidelę remonto darbų apimtį.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju draudikas pateikė konkrečius darbus, jų kiekius ir išlaidas detalizuojančią remonto sąmatą bei paaiškino jos sudarymo principus. Pareiškėjas nepateikė alternatyvios remonto sąmatos, rangovo pasiūlymo, specialisto išvados ar kitų objektyvių duomenų, kurie paneigtų draudiko skaičiavimus. Prašomos 1 200 Eur draudimo išmokos pareiškėjas taip pat nedetalizavo ir nepagrindė konkrečiomis turto atkūrimo išlaidomis. Todėl jo bendro pobūdžio teiginiai apie išmokos nepakankamumą nesudaro pagrindo pripažinti draudiko pateiktą apskaičiavimą netinkamu.

Atsižvelgiant į pateiktų įrodymų visumą, nėra pagrindo konstatuoti, kad draudiko apskaičiuota draudimo išmokos suma yra nepakankama iki įvykio buvusiai pareiškėjo turto būklei atkurti. Draudimo išmoka skirta patirtiems nuostoliams kompensuoti, todėl jos dydis turi būti siejamas su būtinomis turto atkūrimo išlaidomis, o ne pareiškėjo pageidaujama gauti suma. Nesant duomenų, pagrindžiančių didesnes būtinas remonto išlaidas, nėra pagrindo įpareigoti draudiką padidinti apskaičiuotą draudimo išmoką.

Išvada

Nenustačius pagrindo pripažinti draudiko apskaičiuotą 630,61 Eur nuostolio sumą nepagrįsta ir pareiškėjui nepateikus duomenų, patvirtinančių jo teisę į didesnę draudimo išmoką, nėra pagrindo įpareigoti draudiką apskaičiuotą draudimo išmoką padidinti iki 1 200 Eur. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis